

Kratke novice

Povezanost v Alpah / dynAlp-Climate

Št. 22 / 2010

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

Povezanost v Alpah

Turistične občine v času podnebnih sprememb ... str.1

Pogled s strani: Staranje na vasi... str.2

Zanimivosti za občine... str.2

Kaj je novega v občinah... str.3

Prireditve... str.3

dynAlp-climate

dynAlp-climate in cc.alps še naprej skupaj v boju za podnebje... str.4

Program Phenoclim... str.4

Bralni nasvet... str.4

Drage članice Omrežja občin,

več je alpskih občin, ki so vključene v Omrežje občin »Povezanost v Alpah«, uspešnejša bo izmenjava izkušenj. Zaradi kulturnih razlik so bile z načinom delovanja naše organizacije doslej nekoliko bolj seznanjene zlasti članice iz nemškega jezikovnega prostora, zato je bilo Omrežje občin nujno potrebno »romanizirati«, kajti le tako bo to postalo učinkovito in se bo širilo tudi v Franciji. Poleg tega bo letos poleti organizirana skupščina štiriindvajsetih francoskih članic in to bo dobra priložnost za skupen razmislek o procesu diverzifikacije v turizmu in dopolnitvi francoskih izkušenj s primeri, ki prihajajo iz naših alpskih sosednjih držav.

Joël GIRAUD, podpredsednik Omrežja občin »Povezanost v Alpah«

Turistične občine v času podnebnih sprememb

Podnebne spremembe bodo osrednja tema, s katero se bodo turistične občine spoprijele 4. in 5. maja 2010 v Kamniku.

© Občina Kamnik

Podnebne spremembe so spremenile marsikaj: ledenike, reke, pokrajino. Takim razmeram so se morale prilagoditi tudi gospodarske oblike in navade ljudi. Predvsem v občinah, kjer se intenzivno ukvarjajo s turizmom, danes marsikaj od tistega, kar je bilo še pred nekaj leti nekaj povsem običajnega, ni več samoumevno. Tako si skorajda ni več mogoče predstavljati smučišča, ki ne bi uporabljalo sistema za umetno zasneževanje. Prilagajanje podnebnim spremembam je za marsikatero občino težka in odgovorna naloga. In kako bi lahko občine iz podnebnih sprememb potegnile ne samo najboljše, temveč tudi to, kar najbolj ustreza zahtevam trajnostnega razvoja?

Na to vprašanje bo poskušala odgovoriti letna strokovna konferenca, ki jo bo Omrežje občin »Povezanost v Alpah« organiziralo 4. in 5. junija 2010 v Kamniku. Konferenca ima naslovom: Turistične občine v času podnebnih sprememb. Kot pri vseh dosedanjih prireditvah Omrežja občin se bo tudi tokrat teorija dopolnjevala s prakso, tema pa bo obravnavana z različnih vidikov.

V okviru konference bodo posamezniki na podlagi konkretnih primerov iz alpskega prostora poročali o svojem vsakdanu v času podnebnih sprememb, pripovedovali bodo o ovirah, na katere so pri tem naleteli, in tako druge spodbujali k posnemanju. Mladi z avstrijske Koroške, iz Italije in Slovenije bodo poročali o projektu, v okviru katerega poskušajo na privlačen način oblikovati svoj življenjski prostor jutrišnjega dne.

Več informacij in program bo v kratkem objavljeno na: www.povezanostvalpah.org/sl/aktualno (sl/de/fr/it).

Pogled s strani:

Staranje na vasi

Stari ljudje so za vaško življenje nepogrešljivi, saj ga prav oni tudi omogočajo.

© anpena/flickr.com

Zakaj ne bi bilo mogoče na ljudi prenesti pregovora Starega drevesa se ne presaja? Odseljevanje z vasi, ki postaja vedno bolj dramatično, povzroča tudi krčenje pomembne infrastrukture, tisti pa, ki ostanejo v vasi, večinoma gre za starejšo generacijo, so še naprej odvisni od osnovnih storitvenih dejavnosti in infrastrukture. Življenjske razmere v vaseh, kjer ni več trgovine z živili, sredstev javnega prevoza, banke, pošte in zdravnika, so za starejše težke. Da bi lahko v vasi ostali čim dlje, je treba poskrbeti za ustrezno kakovost njihovega življenja.

In prav to je osrednja zamisel novega projekta stanovanjske gradnje, ki so ga začeli izvajati v švicarski občini Iséables. V središču vasi želijo zgraditi večnamensko hišo s sedmimi stanovanji in delovnimi sobami. Objekt bo namenjen sicer gibalno oviranimi starostnikom, ki pa lahko še vedno živijo samostojno in ne potrebujejo oskrbe. Poleg tega bo v novem objektu tudi zdravniška ordinacija in restavracija, kjer bodo stanovalci in šolarji imeli lahko zagotovljeno kosilo. Načrtovane so še druge dejavnosti (frizer, fizioterapevt).

Švicarski del Omrežja občin »Povezanost v Alpah« sodeluje pri projektu v svetovalni vlogi, finančno pa je podprl del študije izvedljivosti. Več informacij o projektu na:

www.sab.ch/fileadmin/user_upload/Diverses/Allianz_in_den_Alpen/Newsletter_November_2009d.pdf (de/fr).

Če se zanimate za izvajanje projektov na omenjenem področju, se prosimo obrnite na nas.

Zanimivosti za občine

Igra »Transalpin« za večje razumevanje o prometu

Z igro Transalpin naj bi mladi поблиže spoznali medsebojne vplive oz. razmerja, ki vladajo med področji, kot so promet, gospodarstvo in turizem, ter njihov vpliv na alpsko okolje. Igra Transalpin je mišljena predvsem kot učilo, ki se ga uporablja v višjih razredih. Igralci lahko sami posegajo v razvoj prometa in eksperimentirajo z različnimi ukrepi, kot sta npr. prepoved vožnje v nočnem času ali uvedba tranzitne borze, in tako neposredno spoznajo, kakšne so posledice določenih ukrepov.

Novo učilo so na pobudo Stalnega sekretariata Alpske konvencije pripravili profesionalni razvijalci iger v sodelovanju s šolami s Tirolske, Južne Tirolske in švicarskega kantona Uri.

Podrobnejše informacije: regula.imhof@alpconv.org

Učenje skozi igro: Šolarji preizkušajo interaktivno igro.

© 2008 Stalni sekretariat Alpske konvencije

Spletne strani, zanimive za občine

Za občine, ki želijo izpolnjevati zahteve trajnostnega razvoja, sta mobilnost in fotovoltaika pomembni področji delovanja.

Na švicarski spletni strani, ki je posvečena fotovoltaiki, se lahko vsi zainteresirani seznanijo z obsežno zbirko aktualnih novic ter informacij o prireditvah, projektih in publikacijah.

Številne zanimivosti vsebuje tudi baza podatkov v zvezi z nagrado za mobilnost, ki je last avstrijskega prometnega kluba (VCÖ). Odlični projekti s področja mobilnosti in transporta so razvrščeni in nazorno predstavljeni po različnih kategorijah, po zveznih deželah, od koder izhajajo projekti, in po letu njihove predložitve. Prav tako zbirka vsebuje primere mednarodnih projektov. Za vsak projekt so na eni strani navedeni cilji, ideje, krajši opis in rezultati.

Več informacij na www.solararch.ch (de/en) in www.vcoe.at/ (de).

Baza podatkov o projektih v zvezi z nagrado za mobilnost kaže, kaj je primerno za posnemanje.

© Klaus Steves / pixelio

Kaj je novega v občinah

Švicarski Ardez se je v Koebenhavnu zavzel za podnebje

Na lanskoletni podnebni konferenci OZN v Koebenhavnu na Danskem je v okviru enega od spremljevalnih dogodkov sodelovala tudi švicarska občina Ardez. Gian Nicolay, ardeški občinski svetnik, je obiskal prireditve, ki je bila posvečena podnebnim spremembam na gorskih območjih in na kateri so si predstavniki gorskih regij iz vseh delov sveta lahko izmenjali izkušnje in iskali ustrezne rešitve za nastale razmere. Izjemni dogodki, povezani s podnebnimi spremembami, npr. v Ardezu, kjer so objekte varovanja pred plazovi nazadnje poškodovale padajoče skale, zahtevajo tudi naložbe v infrastrukturo. Občine imajo pri tem možnosti za povsem konkretno delovanje, to pa so raba obnovljivih virov energije, spodbujanje hribovskega kmetijstva in varstvo mokrišč.

Drug razveseljiv prispevek občine Ardez pa je priročnik o vodah, s katerim naj bi na območju občine zagotovili učinkovitejše ravnanje z vodo kot naravnim virom. Prav pri ravnanju z vodami lahko občine – z vidika podnebnih sprememb – veliko dosežejo. Priročnik je bil s podporo švicarskega dela Omrežja občin »Povezanost v Alpah« pripravljen za prebivalce in organe občine Ardez, pa tudi za vse druge članice omrežja.

Vir: montagna 1/2, 2010

Omrežje občin »Povezanost v Alpah« je na podnebnem vrhu v Koebenhavnu zastopala občina Ardez.
© rytc/ flickr.com

Energijsko učinkovite alpske občine in alpska mesta

Konec februarja so tri vorarlberške občine Langenegg, Mäder in Zwischenwasser prejele zlato evropsko nagrado za energijsko učinkovitost (European Energy Award® - EEA) in se tako povzpele na vrh seznama energijsko učinkovitih občin, ki jim je bilo doslej podeljeno omenjeno mednarodno priznanje, v okviru katerega je bilo ocenjenih skorajda 600 mestnih občin in občin iz celotne Evrope.

Omenjene zgledne občine se odlikujejo po angažiranem zavzemanju za inovativne ukrepe na področju energetske učinkovitosti in varstva podnebja. Nagrada EEA® se podeljuje občinam, ki v praksi izvajajo 50 odstotkov obsežnega seznama ukrepov na področju energije in varstva podnebja. Cilje v zvezi s podnebjem morajo občine doseči dolgoročno ter jih stalno izboljševati.

Filmi o nagradi EEA v Franciji, Nemčiji in Avstriji so dosegljivi na www.european-energy-award.org/About-eea (de/fr/en).

Vir in druge informacije: www.ots.at/presseaussendung/OTS_20100223_OTS0067 (de), www.european-energy-award.org/ (en).

Zavzemanje Sonthofna/D za pravično trgovino in podnebje

Mesto Sonthofen se bo v prihodnje še v večji meri prizadevalo za pravično trgovino ter spodbujalo uporabo domačih izdelkov. Temu cilju seje sedaj približalo, saj je bil Sonthofen razglašen za mesto pravične trgovine. Pri uresničevanju ideje sodelujejo v Sonthofnu številne javne in tudi zasebne institucije. Poleg ponudbe izdelkov pravične trgovine je za nosilce projekta pri projektu pomembno tudi sodelovanje tamkajšnjega kmetijstva. Poleg spodbujanja pravične trgovine pa si v mestu prizadevajo tudi za varstvo podnebja. Sonthofenski mestni svet je decembra 2009 sprejel odločitev o pripravi zasnove varstva podnebja za celotno območje mesta. Na podlagi stvarne analize bo izdelan program ukrepov in njihovega izvajanja, to pa naj bi občutno pripomoglo k zmanjšanju izpustov CO₂. Mesto Sonthofen se s svojo sedanjo energetske politiko poteguje tudi za evropsko nagrado za energijo (European Energy Award). Nadaljnje informacije: www.sonthofen.de/stadt/faire_stadt/faire_stadt.php (de), www.alpskomesto.org/sl/aktualno/novosti/3824 (sl/de/it/fr)

Sonthofen si prizadeva za uveljavitev pravične trgovine in tako podpira tudi regionalne proizvode.
© Eric Vazzoler, Zeitempiegel

Prireditve

22.-23.04.2010 **Ekскурzija: Zgradbe s prihodnostjo.** Bozen/I. Jezik: sl, e, it; Organizator: CIPRA International; Prijava: www.cipra.org/sl/alpmedia/prireditve/2766

dynAlp-climate

dynAlp-climate in cc.alps še naprej skupaj v boju za podnebje
Program Phenoclim
Bralni nasvet

dynAlp-climate in cc.alps še naprej skupaj v boju za podnebje

Da je sodelovanje med dynAlp-climate in projektom CIPRE cc.alps uspešno, smo se lahko prepričali na skupni mednarodni konferenci z naslovom Občine ustvarjamo klimo – ukrepi za zmanjševanje podnebnih sprememb pod drobnogledom. Ta je potekala 21. in 22. januarja v avstrijski občini Mäder.

Primere ukrepov za zmanjšanje podnebnih sprememb, kot jih izvajajo v celotnem alpskem loku, je predstavilo okoli 130 udeležencev in udeleženk, o njih pa je tekla razprava na okrogli mizi. Zagotovljena je bila raznolikost obravnavane teme in njena povezanost s prakso, saj so bile v okviru konference na regionalni ravni organizirane tri ekskurzije. Dosje o konferenci in predstavitve posameznih predavanj so odslej dostopne tudi na naslednjem spletnem naslovu:

www.povezanostvalpah.org/sl/infoservice/prenos-datoteke/delavnica/ (sl, de, it, fr).

Projekt dynAlp-climate namerava tudi v prihodnje izkoristiti spoznanja cc.alps: v okviru tega vsealpskega projekta, ki se je začel leta 2008, so bile namreč popisane uspešne dejavnosti in projekti s področja varovanja podnebja, ki so sedaj na razpolago članicam Omrežja občin kot vir idej za izvajanje lastnih ukrepov preprečevanja podnebnih sprememb. Analiza ukrepov, kot jih izvajajo na enajstih tematskih področjih, je v obliki osnovnih dokumentov (t. i. CIPRA compacts), objavljena na www.cipra.org/sl/cc.alps/rezultati/compacts/ (de/en).

Prijaznost do podnebja je bilo občutiti tudi pri ponudbi hrane, saj je bilo mogoče pokušati le domače jedi.

© »Povezanost v Alpah«

Občine lahko podnebne spremembe opazujejo v okviru programa Phenoclim

Leta 2004 so v Centru za raziskovanje alpskih ekosistemov (CREA) začeli izvajati program Phenoclim, katerega namen je prebivalce alpskih občin spodbuditi, da bi v svoji okolici začenejo meriti učinke podnebnih sprememb na drevje. Čas cvetenja in brstenja listov, ki ju je mogoče spremljati enostavno, sta zelo primerna kazalca podnebnih sprememb, saj lahko že rahel dvig temperature za nekaj dni pospeši spomladansko prebujanje narave. Leta 2009 so prostovoljci opazovali 136 lokacij (v Franciji, Švici in Italiji), v bližini katerih so uslužbenci CREA namestili 60 postaj za merjenje temperature. Občine so kmalu pokazale zanimanje za aktivno sodelovanje pri programu ter začele zbirati podatke na svojem območju in jih razvrščati v preglednico kazalnikov. Projekt se je izkazal za učinkovit instrument, s katerim je lahko povsem konkretno mogoče povečati ozaveščenost prebivalcev in dijakov o podnebnih spremembah in njihovo vključevanje v tovrstne dejavnosti.

Informacije in prijava: www.crea.hautesavoie.net in phenoclim@crea.hautesavoie.net.

Raziskovalec programa CREA z učenci iz šolskega razreda, ki sodeluje pri programu Phenoclim.

© CREA

Bralni nasvet

© Centre for Development and Environment (CDE)

Mountains and Climate Change - From Understanding to Action. 2009, Centre for Development and Environment (CDE) (Ed.), 80 strani. Nakup na: www.cde.unibe.ch/ (en)